

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (muutoksenhakujaosto) 13 päivänä lokakuuta 2015

Asia T-104/14 P

**Euroopan komissio
vastaan
Marco Verile
ja
Anduela Gjergji**

Valitus — Vastavalitus — Henkilöstö — Virkamiehet — Eläkkeet — Kansallisten eläkeoikeuksien siirtäminen — Palvelusvuosien hyvittämisestä tehdyt ehdotukset — Toimi, joka ei ole henkilölle vastainen — Ensimmäisessä oikeusasteessa nostetun kanteen tutkimatta jättäminen — Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohta — Oikeusvarmuus — Luottamuksensuoja — Yhdenvertainen kohtelu

Aihe: Valitus, jossa vaaditaan Euroopan unionin virkamiestuomioistuimen (täysistunto) 11.12.2013 antaman tuomion Verile ja Gjergji v. komissio (F-130/11, Kok. H., EU:F:2013:195) kumoamista.

Ratkaisu: Euroopan unionin virkamiestuomioistuimen (täysistunto) 11.12.2013 antama tuomio Verile ja Gjergji v. komissio (F-130/11) kumotaan. Marco Verilen ja Anduela Gjergjin virkamiestuomioistuimessa asiassa F-130/11 nostama kanne hylätään. Verile ja Gjergji sekä Euroopan komissio vastaavat kukin omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Tiivistelmä

1. *Henkilöstökanne — Virkamiehelle vastainen toimi — Käsite — Ehdotus palvelusvuosien hyvittämisestä ennen unionin palvelukseen tuloa saavutettujen eläkeoikeuksien siirtämiseksi unionin järjestelmään ei kuulu käsitteeseen — Saavutettuja eläkeoikeuksia vastaavan pääoman siirron jälkeen tehty päätös palvelusvuosien hyväksymisestä kuuluu käsitteeseen*

(Henkilöstösääntöjen 91 artiklan 1 kohta ja liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohta)

2. *Virkamiehet — Eläkkeet — Ennen unionin palvelukseen tuloa saavutetut eläkeoikeudet — Siirto unionin järjestelmään — Henkilön oikeus saada tietää lopullisesti ennen siirtoa hyväksytyjen palvelusvuosien lukumäärä — Oikeutta pyytää unionin tuomioistuimia ottamaan ennalta kantaa ei ole*

(Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohta)

3. *Henkilöstökanne — Unionin tuomioistuinten toimivalta — Neuvoa-antava lausunto — Toimivallan ulkopuolelle jääminen*

(SEUT 270 artikla; henkilöstösääntöjen 91 artiklan 1 kohta)

4. *Virkamiehet — Virkamiehen ja toimielimen henkilöstösääntöihin perustuva suhde — Eläkejärjestelmä — Henkilöstösääntöihin perustuva eikä sopimusoikeudellinen luonne*

(Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohta)

5. *Toimielinten säädökset, päätökset ja muut toimet — Ajallinen soveltamisala — Uuden säännön välitön soveltaminen aiemman säännön voimassa ollessa syntyneen tilanteen tulevaisuudessa ilmeneviin vaikutuksiin — Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevien 11 ja 12 artiklan uusien yleisten täytäntöönpanosäännösten antaminen — Soveltaminen saavutettujen eläkeoikeuksien siirtoon, jota on pyydetty ennen uuden säännön antamista mutta joka on toteutettu sen voimaantulon jälkeen — Saavutettuja oikeuksia ja luottamuksensuojan periaatetta ei ole loukattu*

(Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohta)

6. *Virkamiehet — Eläkkeet — Ennen unionin palvelukseen tuloa saavutetut eläkeoikeudet — Siirto unionin järjestelmään — Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevien 11 ja 12 artiklan uusien yleisten täytäntöönpanosäännösten antaminen — Virkamiesten, joiden eläkeoikeuksia vastaava pääoma on siirretty unionin järjestelmään ennen kyseisten säännösten voimaantuloa, ja virkamiesten, joiden pääoma on siirretty sen jälkeen, erilainen kohtelu — Yhdenvertaisen kohtelun periaatetta ei ole loukattu*

(Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohta)

1. Palvelusvuosien hyvittämistä koskevalla ehdotuksella, joka on annettu tiedoksi virkamiehelle toisessa järjestelmässä saavutettujen eläkeoikeuksien siirtämiseksi Euroopan unionin eläkejärjestelmään, ei ole sitovia oikeusvaikutuksia, jotka vaikuttaisivat suoraan ja välittömästi virkamiehen oikeusasemaan muuttaen tämän oikeusasemaa selvästi. Näin ollen se ei ole henkilöstösääntöjen 91 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu virkamiehelle vastainen toimi.

Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohdan perusteella aikaisemmin toisessa järjestelmässä saavuttamiensa eläkeoikeuksien siirtoa unionin eläkejärjestelmään pyytäneelle virkamiehelle hyväksytyjen palvelusvuosien lukumäärä määritetään tosiasiallisesti välttämättä siirron konkreettisen toteuttamisen jälkeen, ottaen huomioon "siirretyn pääoman arvo". Näin ollen ei voida katsoa, että palvelusvuosien vahvistamista koskeva ehdotus, joka luonteensa vuoksi annetaan tiedoksi ennen tätä siirtoa, voisi johtaa tällaiseen määrittämiseen.

Hyväksyttävien palvelusvuosien lukumäärä perustuu kyseisen toimielimen henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti antamissa yleisissä täytäntöönpanosäännöksissä vahvistaman, aikaisempia oikeuksia vastaavan pääoman palvelusvuosiksi muuntamista koskevan menetelmän soveltamiseen.

Päätös, joka on tehty sen jälkeen, kun asianomaisen henkilön ennen palvelukseentuloa saavuttamia eläkeoikeuksia vastaava pääoma on siirretty, on asianomaiselle vastainen toimi, josta voidaan nostaa henkilöstösääntöjen 91 artiklan 1 kohdan mukaisesti kumoamiskanne.

(ks. 56, 58, 62 ja 74 kohta)

2. Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohdassa ei edellytetä, että ennen kuin henkilö päättää, käyttääkö hän oikeuttaan siirtää toisessa järjestelmässä saavuttamansa eläkeoikeudet unionin eläkejärjestelmään, hänelle varmistetaan mahdollisuus saada tietää lopullisesti tällaisen siirron seurauksena hänelle hyväksyttävien palvelusvuosien lukumäärä.

Tässä säännöksessä ei liioin edellytetä, että henkilön ja hänen toimielimensä välinen mahdollinen riita asiaa koskevien säännösten tulkinnasta ja soveltamisesta käsiteltäisiin unionin tuomioistuimissa jo ennen kuin henkilö päättää, haluaako hän siirtää toisessa järjestelmässä saavuttamansa eläkeoikeudet unionin eläkejärjestelmään.

(ks. 79 kohta)

3. SEUT 270 artiklassa ei anneta unionin tuomioistuimille toimivaltaa antaa neuvoa-antavia lausuntoja, vaan ainoastaan ratkaista unionin ja sen virkamiesten väliset riidat henkilöstösäännöissä asetetuissa rajoissa ja niissä vahvistetuilla edellytyksillä.

Juuri henkilöstösäännöissä, 91 artiklan 1 kohdassa, säädetään, että kumoamiskanne voidaan nostaa vain asianomaiselle vastaisesta toimesta. Jos toimi, josta kanne on nostettu, ei ole kantajalle vastainen, kanne on jätettävä tutkimatta. Kantajan mahdollisella intressillä saada kanteessa esitetty kysymys ratkaistuksi ei ole tältä osin merkitystä.

(ks. 81 ja 82 kohta)

4. Virkamiesten ja hallinnon välinen oikeussuhde perustuu henkilöstösääntöihin eikä se ole sopimusoikeudellinen. Tästä seuraa, että henkilöstösääntöjen säännöksissä suoraan säännellyt oikeussuhteet, kuten unionin eläkejärjestelmää koskevat oikeussuhteet, eivät ole sopimusoikeudellisia. Näin ollen käsitteet, jotka kuuluvat sopimukseen sovellettavaan jäsenvaltioiden yksityisoikeuteen, kuten "tarjouksen" kaltaisen ehdotuksen käsitteet, eivät ole merkityksellisiä henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohtaa sovellettaessa.

(ks. 94 kohta)

Viittaukset:

Yhteisöjen tuomioistuin: tuomio 19.3.1975, *Gillet v. komissio* (28/74, Kok., EU:C:1975:46, 4 kohta) ja 22.12.2008, *Centeno Mediavilla ym. v. komissio* (C-443/07 P, Kok., EU:C:2008:767, 60 kohta)

5. Lakeja, joilla muutetaan toista lakia, sovelletaan vanhan lain voimassa ollessa syntyneiden tilanteiden tulevaisuudessa ilmeneviin vaikutuksiin, jos toisin ei ole säädetty. Asia on toisin vain tilanteissa, jotka ovat syntyneet ja lopullisesti toteutuneet aiemman säännön voimassa ollessa ja joissa syntyy saavutettuja oikeuksia. Oikeutta pidetään saavutettuna, kun sen perusteena oleva seikka on tapahtunut ennen lain muuttamista. Tämä ei kuitenkaan koske oikeutta, jonka perusteena oleva seikka ei ole toteutunut sen lainsäädännön alaisuudessa, jota on muutettu.

Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevien 11 ja 12 artiklan uusien yleisten täytäntöönpanosäännösten soveltaminen toisessa järjestelmässä saavutettujen eläkeoikeuksien siirtoon, jota on pyydetty ennen kyseisten säännösten antamista mutta joka on toteutettu niiden voimaantulon jälkeen, ei ole henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevien 11 ja 12 artiklan vastaista.

Henkilö saa oikeuden palvelusvuosien hyvitykseen vasta kun hänen toisessa järjestelmässä saavuttamiaan eläkeoikeuksia vastaava pääoma on siirretty unionin eläkejärjestelmään. Koska palvelusvuosien hyvittämistä koskevalla ehdotuksella, jonka toimitus on toimittanut virkamiehelle tai toimihenkilölle toisessa järjestelmässä saavutettujen eläkeoikeuksien siirtoa unionin järjestelmään koskevan pyynnön jälkeen, tai sitä suuremmalla syyllä pelkällä tällaisen pyynnön esittämisellä ei ole

sitovia oikeusvaikutuksia niin kauan kuin pyydettyä siirtoa ei ole toteutettu, tällaisessa tilanteessa on kysymys "syntyvästä tilanteesta" tai korkeintaan "syntyneestä tilanteesta, joka ei ole kuitenkaan täysin toteutunut". Kyse ei kuitenkaan ole tilanteesta, joka olisi syntynyt ja lopullisesti toteutunut aiemman säännön voimassa ollessa.

Vaikka täsmälliset vakuuttelut olisivat synnyttäneet perustellun luottamuksen, yksityiset oikeussubjektit eivät voi vedota luottamuksensuojan periaatteeseen vastustaakseen uuden oikeussäännön soveltamista, varsinkaan alalla, jolla lainsäätäjällä on laaja harkintavalta.

(ks. 152–154 ja 170 kohta)

Viittaukset:

Yhteisöjen tuomioistuin: tuomio 22.12.2008 Centeno Mediavilla ym. v. komissio (EU:C:2008:767, 61–63 ja 91 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen)

6. Kun toimielin antaa henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevien 11 ja 12 artiklan uudet yleiset täytäntöönpanosäännökset, joista seuraa virkamiesten, joiden toisessa järjestelmässä saavuttamia eläkeoikeuksia vastaava pääoma on siirretty unionin järjestelmään ennen kyseisten säännösten voimaantuloa, ja virkamiesten, joiden pääoma on siirretty sen jälkeen, erilainen kohtelu, se ei loukkaa yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, jos erilainen kohtelu vaikuttaa virkamiehiin, jotka eivät kuulu samaan ura-alueeseen.

Virkamiehet, joiden toisessa järjestelmässä saavuttamia eläkeoikeuksia vastaavaa pääomaa ei ole siirretty unionin eläkejärjestelmään uusien säännösten tullessa voimaan, eivät ole samassa oikeudellisessa tilanteessa kuin virkamiehet, joiden ennen palvelukseentuloaan saavuttamat eläkeoikeudet on jo ennen kyseistä päivämäärää siirretty pääoman muodossa unionin eläkejärjestelmään ja joiden osalta oli tehty päätös palvelusvuosien hyvittämisestä tässä viimeksi mainitussa järjestelmässä. Ensin mainituilla on vielä eläkeoikeuksia toisessa järjestelmässä, kun taas jälkimmäisten osalta pääoman siirto, joka merkitsee näiden oikeuksien lakkaamista ja vastaavaa palvelusvuosien hyvittämistä unionin eläkejärjestelmässä, on jo toteutettu.

Tällainen erilainen kohtelu perustuu lisäksi objektiiviseen ja kyseisen toimielimen tahdosta riippumattomaan seikkaan, eli siihen, että kyseisessä ulkopuolisessa eläkejärjestelmässä henkilön pääoman siirtoa koskeva pyyntö käsitellään nopeasti.

(ks. 177–179 kohta)

Viittaukset:

Yhteisöjen tuomioistuin: tuomio 22.12.2008 Centeno Mediavilla ym. v. komissio (EU:C:2008:767, 79–81 kohta)